

Forrás: Lindner András archívuma

 Lindner András

Ángeles Gulín – Egy csodahang története

Első hangjaival ámulatba ejtette a pesti publikumot a kiváló spanyol operaműhely varázsos személyisége, az 1969-ben – tudása teljes vértetében – bemutatkozó Ángeles Gulín. Sokan már ekkor megjósolták, hogy hamarosan kora legnagyobb szopránjai között lesz a helye.

A közönséget mindig megérinti, ha egy nagy énekes erős kisugárzását érzi. Ángeles Gulint bárhová hívták, mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták, és többen tekintélyes szoprán honfitársai, Montserrat Caballé, Victoria de Los Ángeles és Pilar Lorengar magasságába emelték. Hozzánk 30 évesen érkezett, pályája elején, de már az egy évvel azelőtti rangos bussetói Verdi-hangok versenyének győzteseként. Négy estén lépett színpadra az Erkel Színházban, és nyomban beigazolódtott, hogy egyénisége leginkább Verdire teremtette. Két ízben a Nabucco Abigéljaként, egy alkalommal A trubadúrban Leonóra jelmezében, végül az Aida címszerepében üdvözölhettük, és mindannyiszor tomboló siker övezte. Ő volt a korszak legnagyobb Abigélje, mert ebben a szerepben lehengetelt mindenkit, de Aidaként is máig ható felejthetetlen alakítást nyújtott. A magyar közreműködők közül leginkább az Aida gárdája emelkedett ki, Simándy Józseffel, Komlóssy Erzsébettel, Bódy Józseffel és a teljes ensemble-t mesterien kézben tartó Ferencsik Jánossal. A két Nabuccóban pedig kiváló partnere volt Gulinnak a nagyszerű alakítást nyújtó Melis György és Sólyom-Nagy Sándor.

Többen Maria Callas méltó utódjának kiáltották ki, utalva rendkívül erős kisugárzására és töretlen drámaisággal átítatott szerepformálására. Szopránját egyesek minden idők legnagyobb hangjának titulálták, amit valaha hallottak élőben. Ha kieresztette, veszélyben voltak még a nagy múltú velencei La Fenice operaház óriási kristálycsillárjai is. *„Ennek a varázsosán megejtő hangnak a legnagyobb értéke bámulatos egyéni színárnyalata”* – volt olvasható a pesti fellépéseit beharangozó füzetben, amely azt is kiemelte, hogy *„a rendkívüli hanganyaghoz eszményi énektechnika és ritkán tapasztalható zenei kifejezőerő párosul.”* Tizenöt Verdi-opera főszerepében tündökölt karrierje során, köztük is az itáliai mester tíz korai, illetve kevésbé ismert darabjában az Obertótól az Il corsaróig. Fokozatosan gyarapodó repertoárjában feltűnt Rossinitól A tó asszonya, Bellinitől a Beatrice di Tenda, Meyerbeertől A hugenották vagy éppen Ponchielli Giocondája.

Bár Spanyolországban született, Dél-Amerikában (Montevideóban) nevelkedett, apja ugyanis ott kapott zeneigazgatói állást. Az általa rendezett szabadtéri koncerteken szerepelt leánya is, aki 1963-ban, 24 évesen egy beugrással hívta fel magára a figyelmet. Mozart Varázsfuvolájában az Éj királynőjét alakította és játszi könnyedséggel ontotta a csillogó magas hangokat. De aztán hamarosan az európai operaszínpadokon már drámai koloratúr szerepekben bűvölt el mindenkit. 1967 és 1969 között a düsseldorfi Deutsche Oper am Rhein társulatát erősítette, de fellépett az edinburghí és Orange-i fesztiválon is Verdi Requiemjének és Rossini Stabat Materjének szoprán szólistájaként. A pesti bemutatkozással egyidőben a barcelonai Liceuban is diadal-maskodott Aida és Gioconda szerepében, de csak rá három évre debütált a londoni Covent Gardenben. Ez idő tájt váltott a drámai szerepekre. Ezek kavalkádjából helyet kapott nála Bellini Normája is, majd a lirico spintók világából

a Traviata Violetta. Sokoldalú volt: Lammermoori Luciát és a Rigoletto Gildáját is legkedvesebb alakjai sorába emelte. A különböző stílusok közül a verizmus világát is közel érezte magához, és a népszerű spanyol operettekből, a zarzuelákból is többet bevett állandó repertoárjába, közülük néhányat lemezre is énekelt, többek között Plácido Domingo partnereként. Vele és baritonista férjével, Antonio Blancasszal együtt emlékezetes sikert arattak a népszerű spanyol zeneszerző, Federico Moreno Torroba El Poeta című operájának világpremierjén is, 1980-ban.

A legnagyobb tenorok sorából Domingo mellett Mario del Monaco, Carlo Bergonzi és Gianfranco Cecchele tűnt fel a legtöbbször Gulín partnereként a sajnálatosan szerény számban kiadott és főként élő előadásokat tartalmazó lemezekben. Máig érthetetlen, miért nem karolták fel jobban a nagy lemeztársaságok, miért nem készült vele sokkal több, nem kalóz kiadású stúdiófelvétel. Rendkívül vonzó egyénisége ugyanis nemcsak a CD-választékból hiányzik erősen, de az élő produkciókból is. Kiemelkedőnek mondják ugyanakkor az 1973-ban lemezre rögzített Verdi-opera, a Stiffelio felvételét a nápolyi San Carlo egy remekbe szabott előadásáról, ahol megcsodálhatjuk az énekesi karrierje végén még mindig kiváló diszpozícióban lévő del Monaco egyedülálló tenorját a német protestáns miniszter szólamában, és mellette Gulín elbűvölő szopránját Lina, a főhős feleségének szerepében. Ők ketten bizonyították, hogy Verdinek ez az operája sem gyengébb a többinél. A sikerben tekintélyes része volt a Verdi-specialista dirigensnek, Oliviero de Fabritiisnek, csakúgy mint Lamberto Gardellinek az általa fémjelzett 1980-as Stiffelio-lemezen, ahol nem kisebb nagyságok, mint Sass Sylvania és José Carreras vitték sikerre Verdi alig ismert darabját.

Szerencsére egy 1972-ben felvett madridi Turandot-produkció is megőrizte Gulín hangjának – ehhez a szerephez különösen szükséges – hatalmas vivőerejét, és miközben korántsem ez volt az ő világa, képes volt ebben is felnőni a legnagyobbak mellé. Miután Puccini utolsó operájának címszerepétől feltűnően sokan ódzkodtak különleges nehézségei miatt, a produkció már önmagában is kiemelkedik a választékból. Maradt azért tartozása neki is, a MET-ben ugyanis csak 43 éves korában, 1982-ben mutatkozott be. Verdi Szicíliai vecsernyéjében lépett fel, de sajnós ez a tengerentúli kiruccanás nem úgy alakult, ahogy elképzelte, mert egyszer ugyan elénekelt Elena szólamát, de többször nem.

Tény ugyanakkor, hogy rendkívül korán, már negyvenes éveinek végén súlyos vesebetegsége hemodialízis kezelésre kényszerítette, ami erősen megnehezítette fellépéseit, így sajnálatosan alig 48 évesen, 1987-ben véget is ért a karrierje. Ő maga pedig 2002-ben, 63 évesen hunyt el Madridban. 1970-ben született leánya, Ángeles Blancas Gulín lépett az örökébe, aki ugyancsak ünnepezt szoprán lett – ha nem is akkora nagyság, mint volt az édesanyja.